

Podpora implementace Fondu pro spravedlivou transformaci v České republice

O projektu:

Na základě úspěšné žádosti Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) o financování **projektu na podporu procesu transformace uhelných regionů v České republice** spustila Evropská komise příslušný **projekt technické asistence**. Žádost pak byla podána oddělením RE:START (MMR), a to v rámci evropského nástroje **Technical Support Instrument** (často se proto mluví o **TSI projektu MMR na podporu implementace spravedlivé transformace**).

Celý projekt svým zaměřením v nejširším pojetí navazuje na Zelenou dohodu pro Evropu (dlouhodobá strategie EU), jejímž cílem je dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální pozice. Tyto cíle významně ovlivňují socioekonomický rozvoj v regionech, jejichž vnitřní ekonomické struktury dominují energeticky náročná odvětví těžkého průmyslu a obecně uhelná energetika. Pro tyto regiony byl proto vytvořen Fond pro Spravedlivou transformaci (dále jen FST, *angl. Just Transition Fund*), který aktuálně doplňuje hlavní evropské strukturální fondy a podporuje specifická témata, která by měla usnadnit proces tzv. „spravedlivé transformace“ v Moravskoslezském, Ústeckém a Karlovarském kraji. V České republice FST reprezentuje Operační program Spravedlivá transformace (OPST), který spravuje Ministerstvo životního prostředí.

Vedle OPST je v současnosti, jakožto i v předchozích letech ve výše zmíněných „uhelných“ regionech realizována národní **Strategie RE:START**, která pokračuje, má však více koordinační povahu ve vazbě na dostupné zdroje financování. S ohledem na nabyté zkušenosti s uhelnými kraji výkonný tým RE:START koordinoval i přípravu Plánu spravedlivé transformace (PSÚT). FST představuje zcela novou a ojedinělou možnost, jak využít dosavadních zkušeností skrze konkrétní finanční zacílení na potřebné transformační investice.

Cílem projektu je posílit institucionální a administrativní kapacitu implementace FST, a to i na regionální a místní úrovni. Zvláštní důraz je kladen na empirické šetření a analytické aktivity, jejichž výsledkem bude vyhodnocení výchozí absorpční kapacity uhelných regionů zejména v segmentu malých projektů. V projektu jsou rovněž realizována školení a „školení školitelů“ s cílem stimulovat přípravu projektů, zejména pro žadatele s omezenými kapacitami (jako jsou obce, nevládní organizace a malé a střední podniky). Specifická pozornost bude rovněž věnována šíření a přenosu dobré praxe v prioritních oblastech spravedlivé transformace.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O PROJEKTU:

Název projektu: Support to the Implementation of the Just Transition in the Czech Republic. RFS ID: REFORM/SC2022/116; Framework Contract Procedure: REFORM/2021/OP/0006 Lot 1

Zapojené instituce: Hlavním nositelem projektu je německá [Frankfurt School of Finance & Management](#) (v rámci konsorcia AARC). V České republice jsou partnery projektu VŠE Praha, ČVUT a společnost BeePartner.

Období realizace projektu: 11/2022 – 06/2024

Tento projekt je financován Evropskou unií prostřednictvím nástroje technické podpory, který řídí Generální ředitelství Evropské komise pro podporu strukturálních reforem.

Stav realizace projektu (únor 2024):

TSI projekt úspěšně dosáhl klíčových milníků své realizace v úkolech 1, 2 a 4. Dílčí úkol 5 je také v podstatě splněn, zbývá dokončit pouze zprávu popisující realizaci tohoto úkolu. Hlavním cílem však bylo připravit a představit příručku příkladů dobré praxe, což bylo splněno. Práce proto probíhají na posledních dílčích věcně zaměřených úkolech projektu, tedy D3 a D6.

Níže naleznete popis každého úkolu a jeho stav.

Dokončené úkoly:

- ❖ **Dílčí úkol 1 (D1), Vstupní zpráva:** obsahuje komplexní nástin strategie realizace projektu spolu s metodikou pro jednotlivé výstupy projektu.

Zveřejněno (anglicky): [odkaz](#)

- ❖ **Dílčí úkol 2 (D2), Zpráva o získaných zkušenostech a doporučeních pro implementaci Fondu pro spravedlivou transformaci:** obsahuje přehled bariér čerpání veřejných prostředků na regionální úrovni v České republice, včetně těch, které jsou relevantní pro implementaci Fondu pro spravedlivou transformaci. Hlavní činnosti v rámci tohoto výstupu zahrnovaly: analýzu dat a posouzení stávajících monitorovacích údajů a hodnotících zpráv; 62 rozhovorů se zúčastněnými stranami provedených v období únor - březen 2023 na národní i regionální úrovni, se zvláštním důrazem na potenciální příjemce z řad malých obcí, nevládních organizací a podniků; tři regionální workshopy uspořádané v červnu 2023 pro zúčastněné strany v uhelných regionech. Zpráva mj. obsahuje soubor doporučení ke zvýšení absorpční kapacity subjektů s nižší kapacitou a zdroji na realizaci projektů v České republice.

Zveřejněno (anglicky): [odkaz](#)

Zveřejněno (česky): [odkaz](#)

- ❖ **Dílčí úkol 4 (D4), Školení na podporu implementace Fondu pro spravedlivou transformaci:** hlavním cílem bylo podnítit přípravu projektů a rozvoj zásobníku kvalitních projektů, které budou primárně financovány z Fondu pro spravedlivou transformaci (v ČR Operačního programu Spravedlivá transformace – OPST). Snahou bylo edukačně podpořit aktéry, kteří přispívají k rozvoji absorpční kapacity území a projektů spravedlivé transformace, a to v širokém smyslu chápání (primárně šlo o podporu žádostí a projektů pro OPST, avšak představeny byli i další vhodné možnosti financování). V průběhu dubna až prosince 2023 bylo úspěšně realizováno celkem 10 přímých školení (workshopů) a 10 školení "train the trainer", to jak osobní formou, tak i online. Školení se zúčastnilo celkem 678 účastníků, přičemž 221 účastníků navštívilo workshopy a 457 účastníků se zúčastnilo školení "train the trainer". Obvykle se každé akce zúčastnilo v průměru 34 účastníků, přičemž u online akcí byla míra zapojení vyšší. Z celkového počtu účastníků bylo 57 % žen a 43 % mužů. Školení byla zaměřena na poskytování technické podpory nositelům projektů s nižší kapacitou a zdroji, tedy předkladatelům projektů jako jsou obce (zejména ty menší), nevládní organizace (NNO) a malé a střední podniky (MSP) v Karlovarském a Ústeckém kraji.

Zveřejněno (anglicky): připravuje se

Vydáno (Česky): připravuje se

Kromě dokončených výstupů se aktivně pracuje na průběžných výstupech dílčích úkolů č. 3, 5 a 6.

Probíhající úkoly:

- ❖ **Dílčí úkol 3 (D3)**, Dokumentace pro podání žádosti do Fondu pro spravedlivou transformaci v rámci schémat "zastřešujících projektů" pro malé projekty: cílem je zrevidovat nebo pomoci vytvořit podklady pro podporu podání žádosti předkladatelů menších projektů do OPST, a to v rámci schémat "zastřešujících projektů", resp. tzv. „krajských“ voucherů pro podnikatelský a veřejný sektor připravovaných v Karlovarském a Ústeckém kraji. Provedené práce se dosud týkaly "zastřešujících projektů" (voucherů) pro malé a střední podniky (MSP), které se zaměřují na rozvoj stávajících podniků, podporu začínajících podniků, vyšší uplatnění digitalizace u MSP či využívání a tvorbu inovací. V souladu se zveřejněnými výzvami k předkládání návrhů projektů na regionální úrovni se v další fázi rozšíří rozsah práce o "zastřešující projekty" (vouchery) pro veřejný sektor. Jedním výstupem tohoto úkolu je i **příprava vzorových předvyplněných šablon voucherů s vybranými typickými příklady projektů**, které lze pomocí tohoto nástroje podpořit.
- ❖ **Dílčí úkol 5 (D5)**, Šíření dobré praxe ve vybraných prioritních oblastech pro implementaci Plánu spravedlivé územní transformace: cílem je propagovat příklady osvědčených postupů ve vybraných prioritních oblastech, jako jsou brownfields, vodíková a obnovitelná energie, energetická chudoba a participace malých subjektů. Hlavním výstupem tohoto úkolu byla **příprava příručky příkladů dobré praxe**. Příručka obsahuje 35 příkladů úspěšných projektů, které jsou relevantní pro tři české uhelné regiony. Příručka vznikla na základě rozsáhlého konzultačního procesu. V lednu 2024 byl v každém ze tří uhelných krajů uspořádán workshop, jehož cílem bylo příručku představit a propagovat.
- ❖ **Dílčí úkol 6 (D6)**, Doporučení pro přenos dobré praxe v oblasti regionálního rozvoje a inovací z Moravskoslezského kraje do Karlovarského a Ústeckého kraje: Cílem je analyzovat zkušenosti Moravskoslezského kraje s podporou regionálního rozvoje, podnikání a inovací prostřednictvím specifických organizačních struktur a procesů a předložit doporučení pro rozvoj obdobných opatření v Karlovarském a Ústeckém kraji při zohlednění již existujících struktur a možností daných krajů. Úkol by měl být splněn prostřednictvím analýzy dokumentů, provedením série rozhovorů se zúčastněnými stranami ve třech uhelných regionech a uspořádáním dvou workshopů pro zúčastněné strany.

Tento projekt je financován Evropskou unií prostřednictvím nástroje technické podpory, který řídí Generální ředitelství Evropské komise pro podporu strukturálních reforem.

